

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

วิธีการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งมีรายละเอียดของวิธีการศึกษาดังนี้ คือ

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Survey) โดยศึกษาจากหนังสือ เอกสาร บทความ คำบรรยาย วิทยานิพนธ์ งานวิจัย โครงการ ระเบียบ และ คำสั่งที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาอ้างอิงประกอบการศึกษา

2. ศึกษาภาคสนาม (Field Study) นำความรู้ที่ได้จากข้อ 1. มาสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษา ซึ่งแบบสอบถามดังกล่าวจะเป็นการศึกษาถึง (ปัจจัยของนักเรียนในระดับอาชีวศึกษาต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ และแนวทางในการแก้ไขปัญหาของพฤติกรรม การสูบบุหรี่ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในเรื่องดังกล่าว)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มประชากร ได้แก่ นักเรียนนักศึกษา ซึ่งเป็นนักเรียน ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนอาชีวศึกษา โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ในเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีอายุอยู่ในช่วงประมาณ 16 ถึง 20 ปี จำนวน 2,375 คน

1. การสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบผสม (Multistage Random Sampling) คือ Purposive Random Sampling และ Quota Random Sampling ตามลักษณะกลุ่มประชากรเป้าหมาย 2 กลุ่มดังนี้ คือ

- กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร Taro Yamane

$$\text{โดยสูตร } n = \frac{n}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา

$$\begin{aligned}
 e &= \text{ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง 5% เท่ากับ 0.05} \\
 \text{เมื่อแทนสูตร} &= \frac{2,375}{1 + 2,375 (0.05)^2} \\
 &= 340
 \end{aligned}$$

ดังนั้นขนาดของกลุ่มประชากรครั้งนี้จึงเท่ากับ 340 คน

ขั้นตอนที่ 2 ทำการคัดเลือกนักเรียนในโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการเขตพระนครจังหวัด กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 340 คน

ขั้นตอนที่ 3 ผู้ศึกษาจึงเก็บกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจากโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ เพื่อให้การแบ่งเป็นสัดส่วนเท่ากัน จึงได้สุ่มตัวอย่างจากนักเรียน ชั้น ปวช. 1-3 เพื่อให้ได้จำนวนนักเรียนที่เหมาะสมกับการทำการศึกษาดังต่อไปนี้

ปวช. 1 จำนวน 140 คน

ปวช. 2 จำนวน 100 คน

ปวช. 3 จำนวน 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การสร้างแบบสอบถาม

ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการหาข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ โดยสร้างแบบสอบถามมาจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและบางส่วนจากความคิดเห็นของผู้ศึกษา เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของงานวิจัยที่จะศึกษา ซึ่งแบบสอบถามจะมีลักษณะเป็น

ก. แบบสอบถามชนิดปลายเปิดตอบตามความคิด (Open ended Form) และแบบสอบถามชนิดปลายปิด (Closed-ended Form) กาลึก

ข. แบบสอบถามปัจจัยของการสุบบุหรี่ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนเป็นข้อความเชิงนิมิตและเชิงนิเสธ คือ 5, 4, 3, 2, 1 และ 1, 2, 3, 4, 5

ค. เนื้อหาของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษานี้จะแบ่งออกเป็น 1 ชุด สำหรับนักเรียนชั้น ปวช. 1-3 โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ

โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนอาชีวศึกษา ระดับ ปวช. 1-3 เช่น เพศ อายุ การศึกษา

ส่วนที่ 2 เป็นการศึกษำปัจจัยของนักเรียนอาชีวศึกษา ระดับ ปวช. 1-3 ที่มีต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่

ส่วนที่ 3 เป็นการศึกษำถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหำพฤติกรรมการสูบบุหรี่

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ก่อนนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มนักเรียนนักศึกษา ผู้ศึกษา จะทำการทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ

1. การทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยการนำแบบสอบถามส่งให้อำจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเนื้อหา เพื่อความสมบูรณ์ก่อนทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. การทดสอบแบบสอบถาม จะนำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มนักเรียนนักศึกษาเป้าหมาย ซึ่งได้แก่ นักเรียนของโรงเรียนวัดราชบพิธ จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.8688

3. การทดสอบความน่าเชื่อถือของเนื้อหา (Content Reliability) โดยใช้วิธีการของสัมประสิทธิ์ของแอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาช (Cronbrash)

4. โดยมีค่าตั้งแต่ 0.8045 ขึ้นไป

5. นำผลที่ได้รับจากการทดสอบแบบสอบถาม ทำการปรับปรุงให้สมบูรณ์เรียบร้อยก่อนนำไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษำดำเนินการ ดังนี้

1. ขอลำหนังสือจากคณะสังคมสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัยไปยังโรงเรียน เพื่อแจ้งไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

2. การแจกแบบสอบถาม ผู้ศึกษาจะเข้าไปแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษาได้ใช้ดุลยพินิจ และความคิดเห็นอย่างอิสระในการตอบ โดยใช้เวลาประมาณ 1 สัปดาห์

3. เก็บรวบรวมแบบสอบถาม แล้วตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสอบถาม คัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไว้เพื่อนำไปใช้วิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อนำเสนอและสรุปผลการศึกษามีสถิติที่ใช้ดังต่อไปนี้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{คะแนนคำตอบทั้งหมด} \times 100}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}}$$

$$P = \frac{\sum f \times 100}{N}$$

P แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ/จำนวนคำตอบ

N แทน จำนวนนักเรียนนักศึกษาทั้งหมด

2. ค่ามัธยฐานเลขคณิต (Mean) โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

f แทน จำนวนความถี่ของคำตอบ

x แทน ค่าของน้ำหนักในแต่ละข้อ

N แทน จำนวนคำตอบทั้งหมด

3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum f(x - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
f	แทน จำนวนความถี่ของคำตอบ
x	แทน ค่าของน้ำหนักในแต่ละข้อ
N	แทน จำนวนคำตอบทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์และวิเคราะห์โดยการประมวลผลด้วย Computer โดยใช้โปรแกรมประมวลผลสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package For The Social Science)

แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการวัดข้อมูลอยู่ 4 แบบ คือ

1. การวัดแบบจัดกลุ่ม (Nominal or Categorical Scales) เช่น ฐานความผิด สถานภาพสมรส อาชีพ ฯลฯ
2. การวัดแบบอันดับ (Ordinal Scale) เช่น ระดับการศึกษาที่ได้รับ
3. การวัดแบบช่วง (Interval Scale) ซึ่งผู้ศึกษาใช้มาตรวัดแบบ Likert scale โดยมีระดับการวัด และการให้คะแนน ดังนี้

3.1 ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่หรือนักเรียนระดับอาชีวศึกษา

การให้คะแนนความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่หรือนักเรียนระดับอาชีวศึกษา

ข้อความ	เชิงบวก	เชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

การแปลผลคะแนนเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่หรือนักเรียนระดับอาชีวศึกษา

4.51-5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.51-4.50	เห็นด้วย
2.51-3.50	ไม่แน่ใจ
1.51-2.50	ไม่เห็นด้วย

1.00-1.50 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.2 ปัจจัยภายในร่างกายและจิตใจของนักเรียนในระดับอาชีวศึกษา

การให้คะแนนด้านปัจจัยภายในร่างกายและจิตใจ

ข้อความ	เชิงบวก	เชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

การแปลผลคะแนนปัจจัยภายในร่างกายและจิตใจของนักเรียนในระดับอาชีวศึกษา

4.51-5.00 เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.51-4.50 เห็นด้วย

2.51-3.50 ไม่แน่ใจ

1.51-2.50 ไม่เห็นด้วย

1.00-1.50 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.3 ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว

การให้คะแนนทัศนคติต่อครอบครัว

ข้อความ	เชิงบวก	เชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

การแปลผลคะแนนเฉลี่ยระดับความสัมพันธ์ในครอบครัว

4.51-5.00 เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.51-4.50 เห็นด้วย

2.51-3.50 ไม่แน่ใจ

1.51-2.50 ไม่เห็นด้วย

1.00-1.50 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.4 ปัจจัยด้านสังคม การคบหาสมาคมกับเพื่อน

การให้คะแนนทัศนคติที่มีต่อเพื่อน

ข้อความ	เชิงบวก	เชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

การแปลผลคะแนนเฉลี่ยระดับความสัมพันธ์กับเพื่อน

4.51-5.00 เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.51-4.50 เห็นด้วย

2.51-3.50 ไม่แน่ใจ

1.51-2.50 ไม่เห็นด้วย

1.00-1.50 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.5 ปัจจัยทางด้านความสัมพันธ์ต่อครู-อาจารย์ และโรงเรียน

การให้คะแนนทัศนคติที่มีต่อโรงเรียน

ข้อความ	เชิงบวก	เชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

การแปลผลคะแนนเฉลี่ยระดับทัศนคติที่มีต่อโรงเรียน

4.51-5.00 เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.51-4.50 เห็นด้วย

2.51-3.50 ไม่แน่ใจ

1.51-2.50 ไม่เห็นด้วย

1.00-1.50 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.6 ปัจจัยทางด้านการคบหาสมาคมกับเพื่อนและสังคม

การให้คะแนนทัศนคติที่มีต่อสื่อมวลชน

ข้อความ	เชิงบวก	เชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

การแปลผลคะแนนเฉลี่ยระดับทัศนคติที่มีต่อสื่อมวลชน

4.51-5.00 เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.51-4.50 เห็นด้วย

2.51-3.50 ไม่แน่ใจ

1.51-2.50 ไม่เห็นด้วย

1.00-1.50 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4. การวัดแบบอัตราส่วน (Ratio Scales) เช่น อายุ รายได้ ระยะเวลาฝึกและอบรม

การนำเสนอผลการศึกษา

สำหรับผลการศึกษา ผู้ศึกษาจะใช้วิธีนำเสนอในรูปแบบต่อไปนี้

1. การพรรณนาประกอบตารางแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรแต่ละตัวที่สำคัญในการศึกษา
2. การบรรยายกรณีศึกษาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยแบ่งเป็น 5 บท ดังนี้
  - บทที่ 1 บทนำ ที่มาและความสำคัญของปัญหา มุมเหตุจูงใจในการศึกษา วัตถุประสงค์ ขอบเขตของการศึกษา ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และนิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา
  - บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา
  - บทที่ 4 ผลการศึกษาและการอภิปรายผลการศึกษา
  - บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ